

Daadkrachtig Bestuur¹

Ad de Vaal

Op 27 mei 1862 kon de burgemeester van Schoonhoven in de openbare vergadering van de Schoonhovense gemeenteraad de blijde tijding brengen, dat door hem een schrijven van de minister van Oorlog was ontvangen met het bericht dat het Zijne Majesteit bij besluit van 11 mei l.l. No. 51 had behaagd, binnen de gemeente Schoonhoven een Artillerie Instructie Compagnie te vestigen. De stad Schoonhoven kreeg na bijna vijftig jaar afwezigheid weer een garnizoen. Daar was wel wat aan vooraf gegaan.

Uit de behandeling van de Oorlogsbegroting in 1860 blijkt dat de werving van vrijwilligers voor het kader niet aan de verwachtingen voldeed. De overheid moest alle zellen bijzetten om aan het benodigde kader te komen en... om het te behouden. In 1861 voorzag men dat naar middelen moest worden uitgezien om voor de toekomst te kunnen beschikken over de benodigde onderofficieren en korporaals bij het wapen der artillerie. Gelet op eerdere gunstige ontwikkelingen werd gedacht aan een Artillerie Instructie Compagnie. Als plaats van vestiging had minister De Casembroot Doesburg in gedachte.

'Hij had die plaats verkozen omdat: Doesburg een aangename en gezonde plaats was en er bovendien zeer weinig gelegenheid tot verleiding bestond.'

In de begrotingsvoorstellen voor 1862 werd een bedrag van 50.000 gulden opgenomen, benodigd voor de bouw van een kazerne. Het plan werd te duur gevonden, een amendement werd aangenomen en daarmee werd het uit de begroting geschrapt. Toch werd een Artillerie Instructie Compagnie noodzakelijk geacht.

Gratis

Nauwelijks is het bericht van de mislukking bekend of het werd in de raad van Schoonhoven meegedeeld door Andries Graves Kooiman (JZN), lid van de raad. Hij stelde voor om te proberen de opleiding in Schoonhoven te krijgen en aan de minister voor te stellen de benodigde gebouwen voor huisvesting en terreinen voor exercitiën

gratis beschikbaar te stellen. De raad neemt het plan met algemene stemmen aan en een commissie uit de raad vroeg om een audiëntie bij de minister.

Minister De Casembroot liet weten: 'dat naar zijn vaste overtuiging elke overweging strekkende om een Instructie Compagnie in Schoonhoven te stationeren, om meer dan één reden, niet tot de gewenste oplossing zou kunnen leiden.'

Minister De Casembroot werd vervangen door Generaal Blanken. Nieuwe hoop voor Schoonhoven. Het aanbod werd herhaald en viel bij minister Blanken in goede aarde. Op 15 mei 1862 kwam het bericht in Schoonhoven dat bij Koninklijk besluit van 11 mei 1862 No. 51 een Artillerie Instructie Compagnie zal worden gevestigd. 19 juni wordt in de Raad het definitieve besluit genomen om de benodigde gronden beschikbaar te stellen. Op 11 augustus 1862 vond in het Herenlogement de aanbesteding plaats en werd begonnen met de verbouw van het arsenaal aan de Oude Haven tot kazerne. Behalve een kazerne op kosten van de gemeente Schoonhoven, werden ook een hospitaal een exercitieloods en een kantine gebouwd. En met de komst van de compagnie had Schoonhoven er in een klap ruim tweehonderd inwoners bij.²

Kazerne 1925.

Foto collectie Hans Folker.